

Dotazy k metodickému dni 28. 11. 2016 – cestovní doklady

KÚ Jihomoravského kraje:

1) Uvažuje se o úpravě aplikace pro pořizování žádostí o vydání cestovního pasu tak, aby nedocházelo k situacím, že občan v časové tísní žádá o vydání pasu typu BLESK, ale nepozorností (spíše únavou) úřednice je zvolena varianta standardního pasu? Jednoznačné řešení by bylo spouštění pořizování žádosti o vydání pasu typu Blesk samostatným tlačítkem na úvodní obrazovce aplikace KS-O, kde by byla možnost volby druhu pasu tak vyloučena. Je zřejmé, že programátorsky je dosavadní řešení jednodušší, ale i přes veškeré úsilí úřednic u přepáček může (a v praxi dochází) vlivem únavy následným snížením pozornosti a v neposlední řadě někdy i v důsledku konfliktního jednání žadatele k takové situaci dojít a náprava v dané chvíli žádná není – viníkem za případný vznik škody je vždy úřednice.

Podotázka: Jak by měl úřad postupovat v situaci, kdy je pochybením úřednice zadán do výroby standardní pas místo pasu typu Blesk, tato chyba se zjistí bezprostředně po pořízení žádosti, je pořízena žádost nová, správná a vyrobeny budou oba pasy, nebo když se chyba zjistí až když si občan přijde pro pas typu blesk a dozvídá se, že ještě není vyroben.

Stanovisko OSČ:

Úprava zahájení zpracování žádosti o vydání cestovního pasu ve zkrácené lhůtě samostatným tlačítkem na úvodní obrazovce se nepřipravuje. Připravuje se podtisk žádosti se slovy „BLESK“. Úředník si bude moci na vytištěné žádosti zkontrolovat, zda zpracoval žádost ve správné lhůtě.

Pokud budou vyrobeny dva pasy, ve standardní a zkrácené lhůtě, předá se cestovní pas ve zkrácené lhůtě a na žádost o vydání cestovního pasu ve standardní lhůtě se do úředních záznamů zapíše, že žádost byla zpracována omylem, protože občan žádal o vydání cestovního pasu ve zkrácené lhůtě. Cestovní pas ve standardní lhůtě se zneplatní prostřednictvím aplikace CDBP a poté se skartuje. Zneplatnění a skartace se zapíše do úředních záznamů žádosti. Obecní úřad obce s rozšířenou působností o této skutečnosti bude informovat oddělení občanských průkazů a cestovních dokladů občanů s tím, že by následně měl obecní úřad zaplatit náklady Ministerstvu vnitra za chybně vyrobený cestovní pas.

Pokud se chyba zjistí až před převzetím cestovního pasu ve zkrácené lhůtě, je třeba ověřit, zda občan skutečně žádal o vydání cestovního pasu ve zkrácené lhůtě (jediným dokladem by mělo být potvrzení o zaplacení správného poplatku 4 000 Kč na žádosti). Dotazem na oddělení občanských průkazů a cestovních dokladů občanů je třeba zjistit, kdy bude přibližně doručen cestovní pas ve standardní lhůtě vydávajícímu úřadu a posoudit, zda by cestovní pas vydaný ve zkrácené lhůtě na základě okamžitě podané žádosti mohl být doručen dříve.

2) V současné době se v systému CDBP zobrazují pouze platné cestovní doklady. Plánuje se v systému CDBP zobrazení i neplatných neodevzdaných cestovních dokladů, které jsou označeny v AIS CD indikací Z1?

Stanovisko OSČ:

Zobrazení neplatných cestovních pasů se nepřipravuje. V systému CDBP se zobrazují pouze údaje přímo související s vydáním cestovního pasu. Zda občan má či nemá neplatný cestovní pas, nesouvisí s řízením o vydání nového cestovního pasu. V systému CDBP jsou zobrazovány jen platné cestovní pasy, aby správní orgán věděl, že občan musí zdůvodnit vydání dalšího cestovního pasu ve smyslu ustanovení § 17 odst. 1 zákona o cestovních dokladech.

3) Při podání žádosti o cestovní pas je možné vytisknout žádost jen do doby odeslání žádosti do výroby. U občanských průkazů lze žádost vytisknout kdykoliv. Plánuje se tato možnost i u cestovních dokladů?

Stanovisko OSČ:

Připravuje se vytištění žádosti i po odeslání do výroby v rámci sestav žádostí. Vytištění žádosti bude možné po dobu uchovávání dat v CDBP (60 dnů ode dne doručení vyrobeného cestovního pasu Ministerstvu vnitra).

4) V případě, že občan podává žádost o cestovní pas a zapomněl, že již podanou žádost má (např. před rokem), eviduje se v systému CDBP pouze informace o čísle žádosti, pasu a jeho platnost, které lze lehce přehlédnout. Plánuje se informace o podané žádosti zobrazovat obdobně jako u občanských průkazů ihned po zadání RC (např. u občana je evidována nevyřízená žádost, podána kde, kdy)?

Stanovisko OSČ:

Tato možnost se neplánuje. U aplikace občanských průkazů se zobrazuje upozornění na již podanou žádost po zadání rodného čísla, aby se nezpracovávala další žádost. U aplikace cestovních pasů se umožňuje zpracovat další žádost, protože občan může být držitelem dalšího cestovního pasu. Aplikace zobrazuje nejen již podanou žádost, ale také platné cestovní pasy žadatele. Úředník by měl vždy věnovat pozornost těmto zobrazeným informacím, aby věděl, zda občan má zdůvodnit vydání dalšího cestovního pasu. Informace o podaných žádostech a platných dokladech jsou na úvodní obrazovce společně s osobními údaji.

5) Měsíční statistický přehled cestovních dokladů vedený v AIS CD obsahuje již neodpovídající údaje (doklady bez biometrických údajů se již od ledna 2016 nevydávají, předání těchto dokladů již není s ohledem na jejich neplatnost možné). Bude tento formulář aktualizovaný a propojený s CDBP?

Stanovisko OSČ:

Odbor správních činností již připravil požadavek na úpravu statistiky z WYSE. Propojení s aplikací CDBP není možné.

6) Při zobrazování snímku obličeje občanovi se setkáváme s kritikou podoby občana. Je možné snímky zobrazované občanovi upravit do menšího formátu?

Stanovisko OSČ:

Tato možnost se připravuje v souvislosti s přechodem na Windows10; Windows10 budou nasazovány postupně. Termín nasazení předpokládáme v průběhu 2. pololetí 2017.

Pokud se jedná o úpravu fotografie v linii očí, je již v současné době možná. Bližší informace je možné získat na Hotline CDBP.

KÚ Plzeňského kraje:

7) Jestliže imobilní klient potřebuje nahlásit ztrátu cestovního pasu, může k tomuto úkonu zmocnit jinou osobu (je potřeba doložit plnou moc s úředně ověřeným podpisem nebo postačuje plná moc bez úředně ověřeného podpisu)?

Názor KÚ: Jsme toho názoru, že lze na základě úředně ověřené plné moci.

Stanovisko OSČ:

Zákon o cestovních dokladech sice ukládá v § 32 povinnost ohlásit ztrátu cestovního pasu držiteli, ale pokud ji nemůže splnit, může ohlášením ztráty pověřit zmocněnce na základě plné moci. Na plné moci musí být ověřený podpis, protože se jedná o závažný úkon, kterým skončí platnost cestovního pasu. V plné moci by měl být uveden důvod, proč se držitel nemůže osobně dostavit k ohlášení ztráty. Písemné potvrzení o ztrátě se vydá zmocněnci.

8) Je možné přijmout hlášení o ztrátě nebo odcizení cestovního pasu, které je ORP doručeno prostřednictvím datové schránky nebo zasláno e-mailem, který je elektronicky podepsán?

Názor KÚ: Domníváme se, že lze.

Stanovisko OSČ:

Ztrátu nebo odcizení cestovního pasu může držitel ohlásit elektronicky prostřednictvím datové schránky nebo uznávaným elektronickým podpisem. Datem ohlášení ztráty vedeným v AIS ECD bude datum doručení elektronického ohlášení. Před zapsáním údajů o ztrátě či odcizení do AIS ECD je třeba ověřit, k jakému cestovnímu pasu se ohlášení vztahuje. Potvrzení o ztrátě se zašle elektronicky držiteli.

9) Jakým způsobem mají zastupitelské úřady žádat OÚ ORP o poskytnutí fotografie (telefonicky, e-mailem, písemně)?

Jak fotografii na zastupitelský úřad zaslat, je možné použít e-mail?

Pokud fotografie není k dispozici v manuální evidenci cestovních dokladů, je možné zaslat i fotografii z evidence občanských průkazů?

Stanovisko OSČ:

Zastupitelské úřady mají požádat o poskytnutí fotografie emailem nebo faxem z ověřené emailové adresy nebo ověřeného faxového čísla. Zastupitelskému úřadu se zasílá skenovaná fotografie emailem, popřípadě faxem. Lze zaslat fotografii z manuální evidence cestovních dokladů i občanských průkazů.

10) Lze převzít vyhotovený cestovní pas i u jiného OÚ ORP, než který občan uvedl v žádosti? Jedná se o případ, kdy občan požádá o cestovní pas např. v Přešticích a požaduje jeho převzetí např. v Plzni. Po nějaké době telefonicky kontaktuje OÚ ORP v Přešticích a chce vyhotovený doklad zaslat do Prahy. Je možné mu vyhovět? A v jakém termínu nejpozději by šlo změnit místo vydání CDBP? Systém CDBP předání umožní, tato situace byla telefonicky konzultována s pracovníky Hot-line.

Názor KÚ: Jen ve zvláštních a řádně odůvodněných případech, a to písemně

(ověřený podpis?) či osobně, a to do doby než by byl CDBP zaslán na úřad, který byl původně uveden v žádosti.

Stanovisko OSČ:

Jakmile je žádost odeslána k výrobě, není již možné v aplikaci změnit úřad předání, a tudíž i vyhotovený cestovní pas bude zaslán na obecní úřad obce s rozšířenou působností, který si zvolil občan při podání žádosti. Zákon o cestovních dokladech nezahrnuje obdobné ustanovení jako je tomu u občanských průkazů, kdy v zákonných důvodech zajistí předání jiný obecní úřad obce s rozšířenou působností, než byl zvolen při podání žádosti občanem.

Popsaný případ doporučujeme řešit podle ustanovení § 22 odst. 1 písm. e), kdy vyhotovený cestovní pas převezme z důvodu zvláštního zřetele hodného zmocněnec na základě plné moci s úředně ověřeným podpisem zmocnitele.

KÚ Libereckého kraje:

11) Vydání dalšího cestovního pasu

Při žádosti o druhý či třetí cestovní pas některé úřady zjišťují u zastupitelských úřadů v ČR v cizině, zda si dotyčný požádal o vízum. V zákoně není stanoveno, jak a jestli zjišťovat „oprávněnost“ podání žádosti o další cestovní pas. Jak v těchto případech postupovat?

Stanovisko OSČ:

Podle § 17 odst. 1 zákona o cestovních dokladech, lze občanovi, který je držitelem platného cestovního pasu, vydat další cestovní pas jen v odůvodněných případech. Občan je tedy povinen vydání dalšího cestovního pasu řádně odůvodnit. Toto odůvodnění se zaznamenává do žádosti o cestovní pas, přičemž občan potvrzuje správnost a úplnost údajů na žádosti svým podpisem. Je na správním uvážení příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností, zda žádosti o vydání dalšího cestovního pasu vyhoví.

Jestliže správní orgán rozhoduje na základě správního uvážení, může si pro své rozhodnutí obstarávat důkazy (§ 51 an. správního řádu). Může je požadovat po žadateli, například potvrzení zaměstnavatele, že potřebuje další cestovní pas, protože často pracovně cestuje do států, které vyžadují ke vstupu a pobytu vízum.

KÚ Olomouckého kraje:

12) V případě, že cestovní doklad přebírá jiná osoba na základě plné moci, musí být tato plná moc uložena u žádosti nebo lze tuto skutečnost poznačit do žádosti a plnou moc osobě vrátit (např. pro potřeby kontroly na letišti v případě že má u sebe pas jiné osoby, který této osobě veze k předání)?

Názor KÚ: Plnou moc k převzetí CD jinou osobou odebrat a uložit společně se žádostí o vydání CD. Pokud plná moc zmocňuje zmocněnce i k jiným, dalším úkonům, může si z jejího originálu nechat pořídit vidimovanou kopii. Zda je možné uvedeným způsobem převážet a předávat cestovní nebo jiné osobní doklady občanům do zahraničí nejsme schopni posoudit.

Stanovisko OSČ:

Souhlasíme s názorem krajského úřadu. Otázka ohledně podmínek převážení cizích cestovních pasů do zahraničí je na Ředitelství služby cizinecké policie.

KÚ Královéhradeckého kraje:

13) Neplatnost cestovního pasu zaplněného záznamy – navrhuje se zvážit při některé z dalších novel zákona o cestovních dokladech jako důvod skončení platnosti cestovního dokladu dle § 28 odst. 2 zákona o cestovních dokladech zaplnění dokladu záznamy, nebo zneplatnění na základě žádosti držitele cestovního dokladu. Dle § 34a odst. 1 písm. e) zákona o cestovních dokladech se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že nesplní povinnost odevzdat neplatný cestovní doklad nebo cestovní doklad, který je zaplněn záznamy. Ve spolupráci se zastupitelským úřadem byl v nedávné době takový případ řešen - cestovní pas je platný až do roku 2018, ale je zaplněn záznamy. Příslušný ORP chtěl se souhlasem držitelky doklad zneplatnit, avšak v protokolu o skončení platnosti lze uvést pouze důvody, stanovené v § 28 odst. 2 zákona o cestovních dokladech. Stejně je tomu v případech, kdy občan potřebuje vycestovat do státu, který požaduje platný cestovní doklad alespoň půl roku. **Na základě jakého zákonného důvodu v uvedených případech cestovní doklad zneplatnit?**

Názor KÚ: Doporučili jsme, aby držitelka požádala o vydání druhého cestovního pasu s tím, že cestovní pas zaplněný záznamy odevzdá (tuto povinnost jí stanoví § 34a odst. 1 písm. e) a odevzdaný doklad příslušný úřad deponuje do skončení jeho platnosti. Tímto postupem však bude držitelce dokladu znemožněna možnost v případě potřeby požádat o další cestovní pas, neboť dle systému bude mít dva platné doklady (jeden z nich nemá v držení, neboť je deponován u příslušného ORP).

Rovněž v případech, kdy fyzická osoba potřebuje vycestovat na cestovní pas, který má platnost minimálně půl roku, jsme doporučili, aby osoba požádala o vydání druhého cestovního pasu, neboť není dán zákonný důvod pro skončení jeho platnosti.

Stanovisko OSČ:

S občanem, který odevzdal cestovní pas zaplněný záznamy, je možno sepsat protokol, že souhlasí se skončením platnosti cestovního pasu, a následně jej skartovat. Důvodem skončení platnosti cestovního pasu je povinnost cestovní pas zaplněný záznamy odevzdat (§ 32 odst. 1 písm. b) zákona o cestovních dokladech. Tento důvod zákon o cestovních dokladech, nestanoví, proto v protokolu nemůže být žádné ustanovení tohoto zákona upravující skončení platnosti cestovního dokladu. Jedná se o obdobný postup jako v případě, že občan odevzdá platný cestovní pas, který nebude používat k cestám do zahraničí, protože nesplňuje minimální dobu platnosti, kterou vyžadují některé státy ke vstupu a pobytu. Tento postup byl prezentován na videokonferenci pořádané pro krajské úřady 29. dubna 2016.

Vyjádření k názoru krajského úřadu: Jestliže by občan měl v AIS ECD evidovány dva platné cestovní pasy, jeden odevzdaný, zaplněný záznamy a druhý převzatý, bude moci požádat o vydání dalšího cestovního pasu ve smyslu § 17 odst. 1 zákona o cestovních dokladech, protože fakticky bude držitelem jen jednoho platného cestovního pasu.

KÚ Pardubického kraje:

14) K problematice vydání cestovního pasu bezprostředně po nabytí českého státního občanství: nový český občan může požádat o tříměsíční OP, nebo o CP nebo může požádat současně o obojí. Některé úřady nechťejí žádost o cestovní pas nabrat z důvodu, že žadatel nepředložil český rodný list vydaný ZM Brno (s odkazem na ustanovení § 21 odst. 3) zák. č. 329/1999 Sb. – viz. pozn.). V praxi se nejedná

o velký počet žadatelů, ale někteří noví čeští občané chtějí vycestovat na cestovní pas ČR.

Názor KÚ: Nový český občan k žádosti předloží listinu o udělení státního občanství ČR, na níž je uveden tvar jména (jmen), příjmení, datum a místo narození. Údaje uvedené na listině se shodují s údaji, které zavede krajský úřad při zápisu nabytí českého občanství do informačního systému.

Zde je namístě položit si otázku, zda údaje na listině o udělení státního občanství jsou dokladem o jménu a příjmení a můžeme tuto listinu postavit na roveň rodného listu (domníváme se, že ano, při podání žádosti o tříměsíční OP žadatel předkládá doklad o nabytí českého státního občanství, rodný list vydaný ZM Brno žadatel nepředkládá).

K prokázání totožnosti předloží žadatel průkaz k pobytu popř. cizozemský cestovní pas. Je však nutné žadatele poučit o zneplatnění vydaného cestovního pasu v případě změn údajů v souvislosti s vydáním českého rodného listu (úředník může poznamenat poučení žadatele do úředních záznamů).

Pozn.: ustanovení § 21 odst. 3) zák. č. 329/1999 Sb., o cestovních dokladech: pokud je dokladem o jménu, popřípadě jménech nebo příjmení matriční doklad vydaný matrikou cizího státu, je žadatel povinen předložit matriční doklad vydaný zvláštní matrikou.

Stanovisko OSČ:

Souhlasíme s názorem krajského úřadu, že první cestovní pas po nabytí státního občanství lze vydat po předložení listiny o udělení státního občanství a průkazu totožnosti a s poučením žadatele ohledně možného rozhodnutí o skončení platnosti cestovního pasu, pokud by obsahoval nesprávný tvar jména či příjmení oproti českému rodnému listu ze zvláštní matriky.

KÚ Moravskoslezského kraje:

15) Doba výroby CP ve zkrácené lhůtě

Neuvažuje se o zkrácení lhůty doby pro vydání CP. Důvodem je velká nespokojenost klientů při poměru ceny a výkonu (hledají jiné cesty i nelegální).

Stanovisko OSČ:

V současné době je v Poslanecké sněmovně návrh novely zákona o cestovních dokladech, který mj. umožňuje občanům požádat v pracovních dnech o vydání cestovního pasu ve lhůtě do 24 hodin nebo do 5 pracovních dnů. Žádost o vydání cestovního pasu v obou lhůtách bude možné podat u kteréhokoliv obecního úřadu obce s rozšířenou působností nebo u Ministerstva vnitra. Cestovní pas vydaný ve lhůtě do 24 hodin bude možné převzít jen u Ministerstva vnitra. Cestovní pas vydaný ve lhůtě do 5 pracovních dnů u orgánu, i kterého byla podána žádost o jeho vydání.